

1. Shrnutí

- Hrubý domácí produkt (HDP) se ve 2. čtvrtletí 2023 meziročně snížil o 0,4 %¹. Šlo o druhý meziroční pokles v řadě. K meziročnímu poklesu přispívala zejména tvorba zásob a spotřeba domácností. Naproti tomu dál pozitivně působila zahraniční poptávka a rostla investiční aktivita i vládní spotřeba. Mezičtvrtletně HDP vzrostl o 0,1 %, takže se již více než rok dynamika pohybuje v pásmu stagnace. Podobně jako v meziročním srovnání k poklesu přispívala tvorba zásob. Rostly ale ostatní složky HDP – zahraniční poptávka, investice, vládní spotřeba a poprvé po šesti čtvrtletích poklesů v řadě mezičtvrtletně vzrostla také spotřeba domácností. Česká ekonomika v rámci EU patřila k menšině zemí, kde HDP meziročně klesl. Hrubý domácí produkt v EU ve 2. čtvrtletí meziročně rostl o 0,5 % a mezičtvrtletně stagnoval.
- Hrubá přidaná hodnota (HPH) meziročně vzrostla o 0,6 %. K růstu přispíval zejména zpracovatelský průmysl, kde HPH vzrostla o 3,8 %. Kromě toho ale výrazně meziročně rostla HPH v informačních a komunikačních činnostech a vyšší byla i v profesních, vědeckých, technických a administrativních činnostech navázaných na podnikovou poptávku. Negativně působilo zejména uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství, kde došlo k meziročnímu poklesu o 1,3 %. Mezičtvrtletně se HPH snížila o 0,2 %. Mezičtvrtletní růst HPH byl výrazně podpořen vývojem ve zpracovatelském průmyslu (růst o 1,0 %). Ve směru poklesu ale působilo uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství (-1,0 %).
- Vývoz zboží a služeb ve 2. čtvrtletí reálně meziročně vzrostl o 4,5 %² a mezičtvrtletně klesl o 0,5 %. Dynamika dovozu byla mírnější – import byl reálně meziročně vyšší o 0,8 % a mezičtvrtletně klesl o 1,2 %. Bilance zahraničního obchodu se zbožím a službami v běžných cenách dosáhla ve 2. čtvrtletí přebytku 100,9 mld. korun a ten se tak meziročně zlepšil o 101,0 mld. K meziročnímu zlepšení bilance obchodu se zbožím nejvíce přispívalo zmírnění deficitu obchodu s ropou a zemním plynem a zlepšení přebytku zahraničního obchodu s motorovými vozidly. Naopak pokles cen vedl k meziročnímu zhoršení bilance obchodu s elektřinou, plynem, párou a klimatizovaným vzduchem.
- Celková cenová hladina ve 2. čtvrtletí (podle deflátoru HDP) meziročně vzrostla o 10,2 % a mezičtvrtletně byla vyšší o 1,1 %. Meziroční růst spotřebitelských cen zpomalil ve 2. kvartálu na 11,1 % a mezičtvrtletně byly ceny vyšší o 0,3 %. K meziročnímu růstu spotřebitelských cen stále nejvíce přispívaly ceny bydlení a energií a potravin a nealkoholických nápojů. Zároveň ale šlo o položky zásadně ovlivňující zpomalení celkového růstu. U většiny oddílů spotřebního koše ceny stále meziročně rostly a jedinou výjimkou byly ceny dopravy. Klesaly nabídkové i realizované ceny bytů. Zmínil se meziroční růst cen průmyslových výrobců (3,9 %) a klesaly ceny zemědělských výrobců (-8,1 %). Naopak k posílení meziročního růstu došlo u cen tržních služeb (6,3 %).
- Měnověpolitické úrokové sazby zůstaly ve 2. čtvrtletí na stejné úrovni, jakou měly od začátku druhé poloviny roku 2022. To vedlo k pokračující stabilitě tržních sazeb. Neměnné byly úrokové sazby u spotřebitelských úvěrů, zatímco v případě úvěrů na bydlení dál rostly.
- Celková zaměstnanost³ ve 2. čtvrtletí meziročně vzrostla o 0,8 % a mezičtvrtletně o 1,0 %. Obecná míra nezaměstnanosti měla jen mírnou tendenci k růstu a v červenci činila 2,8 %. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda ve 2. čtvrtletí nominálně meziročně vzrostla o 7,7 % a dosáhla 43 193 korun. Reálný propad zmínil na 3,1 %. Průměrná mzda reálně klesala v drtivé většině odvětví. Mezičtvrtletní nominální navýšení průměrné mzdy činilo 1,5 %.
- Schodek hospodaření státního rozpočtu (SR) v 1. pololetí vzrostl na 215,4 mld. korun. Celkové příjmy vlivem vysokého cenového růstu v ekonomice meziročně svižně rostly (16,5 %), rozpočtové očekávání však zcela nenaplnily. Ta naopak překonala dynamika celkových výdajů, které v 1. pololetí meziročně vzrostly o 16,8 %. Oslabení růstu daňových příjmů bylo ovlivněno pokračujícím poklesem reálné spotřeby domácností. Silný růst výdajů ovlivnila pomoc v souvislosti s vysokými cenami energií i reakce na přetrvávající inflaci (valorizace důchodů, vyšší objem vyplacených sociálních dávek, rostoucí splátky státního dluhu).

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Podle metodiky čtvrtletních národních účtů (vývoz a dovoz v ocenění FOB/FOB).

³ Údaje o zaměstnanosti jsou uvedeny v pojetí národních účtů a očištěny o sezónní vlivy.

Vybrané hlavní ukazatele vývoje ekonomiky*

Ukazatel	Vyjádření	2022			2023		celý rok	
		2q	3q	4q	1q	2q	2021	2022
Výkon ekonomiky								
Hrubý domácí produkt v ČR ¹	y/y, v %	3,4	1,4	0,1	-0,4	-0,4	3,6	2,4
	q/q, v %	0,2	-0,2	-0,4	0,0	0,1	x	x
Hrubý domácí produkt v EU ¹	y/y, v %	4,3	2,5	1,6	1,1	0,5	5,4	3,5
Celkové výdaje na konečnou spotřebu ¹	y/y, v %	0,5	-3,6	-3,4	-2,7	-2,0	3,2	-0,3
Tvorba hrubého fixního kapitálu ¹	y/y, v %	3,7	2,2	0,8	-0,8	2,5	0,8	3,0
Vývoz zboží a služeb ^{1,3}	y/y, v %	3,3	12,7	10,9	6,4	4,5	6,9	7,2
Dovoz zboží a služeb ^{1,3}	y/y, v %	3,0	8,1	8,3	3,0	0,8	13,3	6,3
Saldo zahr. obchodu se zbožím i služ. ^{2,3}	v mld. Kč	6,9	5,6	2,5	100,1	110,7	180,9	65,8
Saldo celkové důvěry v ekonomiku ⁶	v p. b.	6,3	-2,6	-3,3	1,2	-2,6	3,3	-3,3
Výkon hlavních odvětví								
Index průmyslové produkce ⁴	y/y, v %	0,7	6,1	3,2	1,2	1,1	6,6	2,5
Index stavební produkce ⁴	y/y, v %	4,0	-0,8	-0,1	-1,2	-3,0	2,3	2,6
Index tržeb ve službách ⁴	y/y, v %	12,3	7,2	1,6	-0,3	-3,3	7,5	8,5
Index maloobchodních tržeb ⁴	y/y, v %	-3,0	-7,5	-9,2	-7,8	-6,2	4,4	-3,8
Ceny								
Index spotřebitelských cen	y/y, v %	15,8	17,6	15,7	16,4	11,1	3,8	15,1
Harmoniz. index spotřebitel. cen v ČR	y/y, v %	15,0	17,4	16,5	18,0	12,6	3,3	14,8
Harmoniz. index spotřebitel. cen v EU	y/y, v %	8,8	10,3	11,0	9,4	7,2	2,9	9,2
Index cen zemědělských výrobců	y/y, v %	39,0	37,0	28,0	19,4	-8,1	6,3	31,8
Index cen průmyslových výrobců	y/y, v %	27,7	25,9	21,8	15,0	3,9	7,2	24,3
Index cen výrobců v tržních službách	y/y, v %	5,8	6,5	6,7	5,8	6,3	1,3	5,8
Směnné relace v zahr. zbož. obchodu	v %	95,9	94,3	98,2	103,0	106,3	99,7	96,2
Trh práce								
Počet zaměstnaných v ČR celkem ³	y/y, v %	2,2	1,4	1,2	1,3	0,8	0,4	1,5
Obecná míra nezaměstnanosti v ČR ⁵	v %	2,2	2,2	2,3	2,5	2,6	2,8	2,2
Obecná míra nezaměstnanosti v EU ⁵	v %	6,1	6,2	6,1	6,0	5,9	7,1	6,2
Prům. mzda zaměstnance (nominálně)	y/y, v %	3,4	5,2	6,6	8,7	7,7	5,8	5,3
Prům. mzda zaměstnance (reálně)	y/y, v %	-10,7	-10,5	-7,9	-6,6	-3,1	1,9	-8,5
Měnové podmínky								
Dvoutýdenní repo sazba ⁶	v %	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00	3,75	7,00
Směnný kurz CZK / EUR		24,6	24,6	24,4	23,8	23,6	25,6	24,6
Směnný kurz CZK / USD		23,2	24,4	23,9	22,2	21,7	21,7	23,4
Státní rozpočet⁷								
Saldo stát. rozpočtu v ČR (nominálně)	v mld. Kč	-124	-88	-90	-166	-49	-420	-360
Státní dluh (nominálně) ⁶	v mld. Kč	2708	2890	2895	2997	3044	2466	2895

Zdroj dat: ČSÚ, ČNB, MF, Eurostat

* Není-li uvedeno jinak, ukazatele se vztahují k ČR.

¹ sezónně a kalendářně očištěné údaje ve stálých cenách² sezónně a kalendářně očištěné údaje v běžných cenách³ v pojetí národních účtů, ve fyzických osobách⁴ očištěno o kalendářní vlivy⁵ sezónně očištěno, věková skupina 15–74 let⁶ stav na konci období⁷ dle pokladniho plnění